

РЕФЕРАТ

**ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО НАСЛОВНО ЗВАЊЕ НАСЛОВЕН ДОЦЕНТ
ЗА НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ ТЕАТРОЛОГИЈА (СЦЕНСКИ
ДВИЖЕЊА И ТАНЦИ) - БАЛЕТСКА ПЕДАГОГИЈА, ФИЛМСКА АКАДЕМИЈА
ПРИ УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП**

Со Одлука бр. 2502-59/6 од 16.11.2023 година донесена на 83. седницата на Наставно-научниот и уметнички совет на Филмската академија, одржана на 7.11.2023 година, определени сме за членови на Рецензентска комисија за избор на еден наставник во насловено звање насловен доцент за наставно-научната област театрологија (сценски движења и танци) - балетска педагогија на Филмската академија при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип во следниот состав:

- д-р Рисима Матевска-Мијановиќ (Рисимкин), редовен професор, наставно-научна област театрологија“ (60801), вработена на Филмската академија при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, претседател;

- м-р Адријана Данчевска, доцент, наставно-научна област театрологија (60801), вработена на Филмската академија при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, член;

- м-р Благој Мицевски, наставник во насловно звање насловен доцент за наставно-научната област театрологија (60801), вработен во Народен театар - Битола - член

Врз основа на Одлуката за распишување на Конкурс за избор на еден наставник во насловно звање насловен доцент со бр.2502-56/3 од 19.9.2023 година и Конкурсот од 17.10.2023 година за овој избор беше објавен во весниците „Слободен печат“ и „Коха“ на 17.10.2023 година и во предвидениот рок се пријави кандидатката м-р Олга Панго, кореограф и балетски педагог, вработена во Националната опера и балет во Скопје.

Врз основа на приложената документација од кандидатката, Рецензентската комисија констатираше дека се доставени сите потребни документи, согласно со објавениот Конкурс и му го поднесува на Наставно-научниот и уметнички совет на Филмската академија при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип следниов

ИЗВЕШТАЈ

Биографски податоци

М-р Олга Панго е родена на 17 ноември 1971 година во Скопје. М-р Панго е македонска балерина, кореограф и балетски педагог, член на ЦИД – УНЕСКО – Интернационален совет за танц, под покровителство на УНЕСКО.

Балетската едукација ја започнува во 1980 година во МБУЦ „Илија Николовски-Луј“, каде што завршува основно и средно балетско образование. Во 2004 година дипломира на „Академијата за музичко и танцово искуство“ (АМТТИИ) во Пловдив, Бугарија, а во 2006 година магистрира на истата академија со класификација балет-мајстор, балетски педагог, кореограф. М-р Панго од 1990 година работи како балерина во Националната опера и балет. Со Балетот на НОБ остварува бројни улоги и се истакнува како солист во целиот класичен и современ репертоар во периодот од вработувањето до денес. Од 2016 година м-р Панго е уметнички раководител на балетот при Македонската опера и балет, при што дава

значаен придонес во развојот компанијата и афирмирањето на балетската уметност на едно повисоко ниво. М-р Панго гради ансамбл на млади и просперитетни уметници, ја прави компанијата препознатлива во целиот регион и пошироко. М-р Панго паралелно работи како балетски уметник, кореограф и балетски педагог, при што создава идни генерации успешни балетски уметници, со кои ги споделува своето знаење и искуство и го води македонскиот балетски ансамбл со прецизна визија за развој и пласман на регионалната сцена. Во 2017 година м-р Панго ја води Националната опера и балет, како генерален директор. Таа учествува на значајни форуми и конференции за танц, како Конференција и Гала-концерт во Венцој, Кина, по повод 70 години од создавањето на Република Кина; во 2004 година е учесник во „НВЕ (NWE) програмата за развивање сценски уметности“ во Скандинавија; во периодот од 1996 до 2004 година, м-р Панго е асистент на едукативната програма на „Неделата на модерен балет“, во организација на Интерарт културен центар - Скопје, дел од програмата на фестивалот „Охридско лето“. М-р Панго е претседател и член на жири на повеќе танцови натпревари: во 2019 година, таа е член на жири на „ГИДС“ во Венцој, Кина; во 2017 и 2018 година м-р Панго е претседател на жирито на Балетскиот натпревар во Келн, Германија; во 2017 година, член е на жири на Балетскиот натпревар на Фестивал за танц во Рецо Калабрија, Италија; во 2017 година е член на жирито на „Пловдив опен“, балетски натпревар во Пловдив, Бугарија; во 2015 и 2019 година претседател е на жирито на „Скопје опен“, балетски натпревар во Скопје, РС Македонија. Во 2002 година, м-р Панго е коосновач и заменик-претседател на Македонскиот центар за танц, а во 2001 година, основач е на „Денс инфинити“, Здружение за развивање на балетската уметност; здруженија преку кои дејствува на независната танцова сцена во земјава. М-р Панго работи како балетски педагог во Државниот балетско музички центар „Илија Николовски – Луј“ во периодот од 2007 година до денес, каде што го предава предметот *Карактерни игри*, на ученици во средното балетско училиште, кое е дел од центарот. Својата педагошка работа ја практикува и со Националниот балет, каде што периодично, од 2010 година наваму, работи и како репетитор и педагог.

М-р Панго се остварува и како кореограф, ги создава претставите „Јас Исидора“ во 2005 година, со Балетот на НУ НОБ; „Врати“ во 2010 година, со Балетот на НУ НОБ; „Трите прасиња и волкот“ – детска балетска претстава во 2014 година, независна продукција; „Рајмонда“ во 2021 година, со Националниот балет од Варна, Бугарија; „Госпоѓиците од Авињон“ во 2022 година со Балетот на НУ Национална опера и балет. М-р Панго работи интензивно како кореограф во драмски претстави, во земјава и во странство; во повеќе мјузикли, опери и оперети, при што со своите креации остава посебен, препознатлив печат и преку своето творештво го унапредува современиот кореографски израз. Нејзините балетски кореографии се дел од репертоарот на Националната опера и балет, се изведуваат на многубројни гостувања надвор од земјава и ја афирмираат македонската балетска сцена во регионот.

М-р Панго за својата кореографска, педагошка и менаџерска работа добива голем број на признанија. Како балерина, во 1989 година е добитник на *Сребрена плакета* на „Сојузен балетски натпревар“ во Нови Сад, Србија; во 1988 и во 1990 година е добитник на *Бронзена плакета* на „Сојузен балетски натпревар“ во Белград, Србија; во 1990 година, добива *Прва награда* на „Републички балетски натпревар“ во Скопје, Македонија. Во 2006 година, м-р Панго добива *Прва награда*

за *кореографско остварување*, за претставата „Јас Исидора“, на театарскиот фестивал во Трабзон, Турција; во 2008 година, таа е добитник на *Награда за кореографија и сценски движења* во претставата „Женички“, во продукција на Турски театар, од Скопје, на 43. Театарски фестивал „Војдан Чернодрински“ во Прилеп, РС Македонија. Оваа награда м-р Панго ја добива во повеќе наврати: во 2011 година за претставата „Кабаре Оркестра“ во продукција на Албански театар од Скопје и во 2017 година за претставата „Отело“, во продукција на Турски театар од Скопје.

Како балетски уметник, кореограф и раководител на Балетот при НОБ, м-р Панго има освоено повеќе награди, како потврда за нејзиниот уметнички ангажман и раководител. Во 2017 година, м-р Панго, за достигнувања на балетскиот ансамбл со кој раководи, ја добива интернационалната награда „Златна оревокршачка“ од „Festival Internazionale della Danza“ во Рим, Италија. Во 2018 година, Балетот при НОБ, со кој раководи м-р Панго ја добива интернационалната награда за *Најдобра компанија* од фестивалот „Grugliasco in Danza“ во Торина, Италија.

Општи услови за избор

Кандидатката м-р Олга Панго има завршено соодветно високо образование од втор степен, односно магистерски студии од соодветната научна област на „Академијата за музичко и танцово искуство“ (АМТИИ) во Пловдив, Р. Бугарија, со стручен назив *магистер по балетска педагогија и балетска режија*, со просечна оценка 9,88.

Првиот циклус студии го завршува на „Академијата за музичко и танцово искуство“ (АМТИИ) во Пловдив, Р. Бугарија, и се стекнува со назив *дипломиран балет мајстор*, со просечна оценка 10.

М-р Панго, како уметник, делува во полето на изведувачки уметности и создава кореографии за балети, опери, драмски и современи танцови претстави, во земјава и во странство.

Добитник е на три награди за „*Најдобра кореографија и сценски движења*“ на Националниот театарски фестивал „Војдан Чернодрински“ во Прилеп; Награда „Afife“ за најдобра претстава во Турција, за драмската претставата „Ромео и Јулија“ на режисерот Дејан Пројковски, каде што м-р Панго е кореограф; Интернационална награда „Златна оревокршачка“ за достигнувања во Балетот при НУ НОБ, од „Festival Internazionale della Danza“ во Рим, Италија; Интернационална награда за *Најдобра компанија* за Балетот при НУ НОБ, од Фестивалот „Grugliasco in Danza“ од Торина, Италија и *Специјална награда за кореографија* за претставата „Ана Каренина“, во режија на Дејан Пројковски, продукција на „Новосадско позориште“, на „Фестивалот на професионални театри на Војводина“ во Нови Сад, Р. Србија.

Објавува научноистражувачки магистерски труд „*Јас, Исидора*“, балетска претстава во 2005 година во продукција на НУ Национална опера и балет.

Кандидатката има одлично познавање од англискиот јазик, кој течно го говори и пишува и може да држи настава на англиски јазик.

Кандидатката има препораки од двајца професори од наставно-научната и уметничка област:

- препорака од редовен професор на УКИМ, Факултет за музичка уметност, професор м-р Александра Мијалкова и
- препорака од доцент д-р Сашо Димоски, професор на „Еуропа Прима“, Факултет за драмска уметност.

Посебни услови

М-р Панго делува во полето на изведувачки уметности и создава кореографии за балети, опери, драмски и современи танцови претстави, во земјава и во странство.

Од наставната сезона 2007/2008 година, работи како професор по *Карактерни игри* и *Класичен балет* на Балетскиот оддел при ДМБУЦ „Илија Николовски – Луј“ - Скопје.

Од сезоната 2011/2012 г. работи како педагог во Балетот при НУ НОБ и како репетитор на пробите на претставите од тековниот репертоар на Балетот при НУ НОБ.

Од наставната сезона 2018/2019 година работи како доцент, професор по предметот *Сценски движења*, во наставната програма од прв циклус студии на Факултетот за драмски уметности при Универзитетот „Еуропа Прима“ во Скопје.

Има повеќе записи од уметнички претстави, во кои е потписник на кореографијата.

Во прилог линкови од видеозаписи:

„**Јас, Исидора**“ – во НУ Национална опера и балет, Скопје (<https://youtu.be/X-7hEVwYXQk>);

„**Врати**“ – НУ Национална опера и балет, Скопје (<https://youtu.be/wqTtIBX7K4U>);

„**Петтото годишно време**“ – Народен театар - Велес (<https://youtube.com/shorts/5ZkrFzogMe4?feature=share>);

„**Госпоѓиците од Авињон**“ – НУ Национална опера и балет, Скопје (<https://youtu.be/RWG0FsU0T1Q>);

„**Бура**“ – ЦНП Подгорица, Р. Црна Гора (<https://www.youtube.com/watch?v=RljK0WNFhck>);

„**Дон Жуан**“ – ХНК Загреб, Р. Хрватска (https://youtu.be/_OXbGxFbes0).

Наставно-образовна и научноистражувачка дејност

Во 2005 година кандидатката м-р Панго магистрира со трудот „*Јас, Исидора*“, базиран на практичната работа при создавање на претставата „Јас, Исидора“ во продукција на НУ Национална опера и балет.

Евалуација на магистерскиот труд

Магистерскиот труд под назив „*Јас Исидора*“ е базиран на практичниот процес на создавање на балетската претстава. Претставата „Јас, Исидора“, за која драматургијата ја прави драматургот Искра Паскалова, е работена според автобиографската книга на големата танчарка Исидора Данкан, насловена „*Мојот живот*“. М-р Панго, како кореограф, обработува сегмент од нејзиниот живот: љубовта и бракот со поетот Сергеј Јесенин. Музиката за претставата е на Калиопи Букле, костимите и дизајнот на сцената се на Благој Мицевски. Претставата поседува современ кореографски пристап, опфаќа кореографската структура, составена од соло партии, дуети, трија, квартети и ансамблови игри. Кореографијата има автохтон израз, кој произлегува од истражувачкиот процес и кој ја најавува стилската определба и поетиката на авторката. Претставата доживува околу 30 изведби: на сцената на НУ „Национална опера и балет“; Фестивалот „Охридско лето“; Струшко лето; Хераклеа - Битола; Трабзон, Турција; Фестивалот за модерен и современ танц во Драч, Албанија. Претставата добива *Награда е за најдобра танцова претстава* на театарскиот фестивал во Трабзон, Турција.

Стручно-апликативна и организациско-развојна дејност

Последните десет години од активната работа на кандидатката м-р Олга Панго во областа на театарот, операта и танцот, покрај постојаниот ангажман во НУ Национална опера и балет ја одбележуваат континуираните тимски соработки со режисерот Дејан Пројковски, со кој работи во повеќе различни театарски ансамбли од регионот.

Со режисерот Дејан Пројковски, кандидатката м-р Панго реализира кореографија за операта:

1. **„Евгениј Онегин» од Чајковски** во НУ Националната опера и балет во Скопје, премиерно изведена на 9.5.2016 година во склоп на МОВ

и театарските претстави:

1. **„Прометеј“** (2015) од Есхил, во продукција на Турски театар, Скопје;
2. **„Бура“** (2016) од Вилијам Шекспир, во продукција на ЦНП Подгорица, Црна Гора;
3. **„Ромео и Јулија“** (2017) од Вилијам Шекспир, во продукција на Национален театар Истанбул, Турција;
4. **„Коцкар“** (2018) од Фјодор Михајлович Достоевски, во продукција на Народен театар – Битола;
5. **„Ана Каренина“** (2019, од Лав Николаевич Толстој, во продукција на Новосадско позориште, Нови Сад, Србија;
6. **„Дервишот и смртта“** (2020, од Меша Селимовиќ, во продукција на Народен театар на Република Српска, Бања Лука, Босна и Херцеговина;
7. **„Ричард трети“** (2022) од Вилијам Шекспир, во продукција на Новосадско позориште, Нови Сад, Србија;
8. **„Инферно“** (2022) од Данте Алигиери, во продукција на Народен театар Велес.

М-р Панго, во долгогодишната соработка со режисерот Пројковски, како кореограф развива своја препознатлива танцова лексика која преку минимализам во сценската изразност, придонесува за визуелната реализација, прецизност и ефективност на делата. Токму поради спецификата во нејзината лексика, овој авторски тим е чест гостин на многу театарски сцени во регионот.

Во областа на танцот, пак, значајна е соработка на м-р Панго со режисерката Наташа Поплавска, со која соработува на повеќе мјузикли, драми, музички драми, детски претстави, од кои ги издвојуваме:

1. **„Животот е кабаре“** – мјузикл, продукција на Арт медија и НУ НОБ;
2. **„Женички“** – музичка драма, продукција на Турски театар Скопје;
3. **„Кабаре оркестра“** – музичка драма, продукција на Албански театар Скопје;
4. **„Чикаго“** – мјузикл, продукција на МНТ/НУ НОБ;
5. **„Мама миа“** – мјузикл, продукција на МНТ;
6. **„Животот е...“** – мјузикл, продукција на Арт медија Скопје;
7. **„Госпоѓа министерка“** – драма, продукција на МНТ Скопје;
8. **„Баханалии“** – драма, продукција на Народен театар Велес;
9. **„Невидливиот град“** – театарска претстава, продукција на Европска унија/ Арт медија;
10. **„Цветната улица“** – детска театарска претстава, продукција на Театар за деца и младинци Скопје.

Во долгогодишната соработка со режисерката Наташа Поплавска, кандидатката м-р Олга Панго покажува талент за развој на кореографска лексика во други дискурси на сценското движење.

Кандидатката м-р Олга Панго соработува со голем број режисери од регионот и странство, но тука ги издвоивме соработките кои го профилираат нејзиниот авторски уметнички израз.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

М-р Олга Панго е кореограф, балетски педагог и уметнички раководител на балетот во НУ Национална опера и балет, во кој работи и како педагог и репетитор. Во досегашното плодно триесетгодишно искуство, м-р Панго се профилира како уметник кој остава голем печат и чии успеси и признанија ја поставуваат во рангот на значајни уметници во полето на кореографско делување, како во танцови така и во драмски претстави. М-р Панго, преку уметничките креации, ги надминува рамките на регионално дејствување, а нејзините кореографии достигнуваат ниво на впечатлив и уникатен уметнички израз за што добива бројни награди и признанија. Нејзината обемна работа опфаќа повеќе сфери на изведувачката уметност, како театарот, операта и танцот, а воедно таа се истакнува и во педагошката работа. Својата научно-наставна дејност, кандидатот м-р Панго ја остварува преку учество на семинари, симпозиуми и работилници во земјава и во странство; кандидатката работи како професор по предметите *Карактерни игри* и *Класичен балет* на Балетскиот оддел при ДМБУЦ „Илија Николовски – Луј“. М-р Панго работи како доцент, професор по предметот *Сценски движења* на Факултетот за драмска уметност при Универзитетот „Еуропа Прима“; педагог и репетитор на тековниот репертоар на балетот при НУ Национална опера и балет.

Кандидатката го реализирала магистерскиот труд *„Јас, Исидора“*, со теоретски и практичен дел, со што се стекнува со звањето *балет-мајстор, балетски педагог, кореограф* и остварува значајни проекти во таа област.

Во предавањата м-р Панго остварува непосреден однос со учениците, при што се издвојува спецификата на нејзините методолошки предавања. М-р Панго е посветен педагог и во секојдневната комуникација со студентите успева да го пренесе своето богато знаење и педагошко искуство. Во уметнички креации како кореограф м-р Панго покажува исклучителен уметнички потенцијал и талент за што добива голем број признанија на домашната и светската сцена на изведувачки уметности.

Рецензентската комисија констатира дека кандидатката м-р Олга Панго ги има остварено потребните поени во својата долгогодишна работа, односно вкупно поени од НИ - СУ + СА - ОР = 221 поени.

Врз основа на изнесените факти и податоци, му предлагаме на Наставно-научниот и уметнички совет на Филмската академија при УГД - Штип да ја избере кандидатката м-р Олга Панго во наставно-научно звање *насловен доцент* за наставно-научната област театрологија (сценски движења и танци) - *Балетска педагогија* на Филмската академија при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Д-р Рисима Матевска-Мијановиќ (Рисимкин), редовен професор, наставно-научна област театрологија (60801), Филмска академија при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип – претседател, с.р.

М-р Адријана Данчевска, доцент, наставно-научна област театрологија (60801), Филмска академија при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип – член, с.р.

М-р Благој Мицевски, наставник во насловно звање - насловен доцент, наставно-научна област театрологија (60801), Народен театар - Битола – член, с.р.

ТАБЕЛА НА АКТИВНОСТИ КОИ СЕ БОДУВААТ ПРИ ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ

Р. бр.	Наставно-образовна дејност	Поени				
		Во земјата		Во странство		Вкупно
		број	поени	број	поени	
1.	Доцент професор по предметот Сценски движења на Универзитетот „Еуропа Прима“					30
	ВКУПНО					30
Р. бр.	Научноистражувачка дејност и стручно-уметнички активности	Поени				
		Во земјата		Во странство		Вкупно
		број	поени	број	поени	
1.	Настапи на официјални концерти/претстави					
2.	Одбранет магистерски труд	1	4			4
3.	Член на научен одбор/фестивал	1x1	1	4	8	9
4.	Самостојни настапи со авторски дела	12x6	72	9x6	54	126
	ВКУПНО					139
Р. бр.	Стручно-апликативна дејност и организациско-развојна дејност	Поени				
		Во земјата		Во странство		Вкупно
		број	поени	број	поени	
1.	Стручни награди и признанија	3x4	12	5	40	52
	ВКУПНО					
	ВКУПНО БОДОВИ ОД СИТЕ ОБЛАСТИ					221